

Путин одлучио да ретроактивно поништи све уступке које је Москва годинама чинила како би Русија ушла у Светску трговинску организацију

Москва, 25. августа – Русија је спремна на потпуни раскид сарадње са НАТО-ом, рекао је данас председник Медведев у разговору са Дмитријем Рогозином, представником Русије у алијанси.

Након што је недавно замрзла своје учешће у раду Савета Русија–НАТО, РФ је данас повећала улог у партију која се игра на међународној сцени.

„Ако они буду хтели потпуни раскид односа, за Русију се ништа страшно неће десити”, рекао је Медведев додавши да је „Русија доста дуго и доследно тежила развоју односа са алијансом... Али, ми смо хтели да развијамо праве партнерске односе, а не да живимо у илузијама, када око нас постављају базе, увлаче све више држава у НАТО, а нама понављају: 'Не брините'. Нама такве илузије нису потребне.”

Руски председник који је у последње време својом одлучношћу и реториком која се нимало не разликује од Путинове изненадио оне који су веровали да ће се с њим лакше договарати, истакао је да је „за сарадњу, пре свега, заинтересована алијанса, а не Русија”.

И премијер Путин је данас послао своју поруку свету – донео је одлуку да се анулирају сви досадашњи уступци који су годинама чињени како би Русија ушла у Светску трговинску организацију.

„Предлажемо да се наставе преговори у оквиру радне групе о приступању Русије Светској трговинској организацији, али треба информисати партнере да ћемо изаћи из неких договора који данас противурече интересима Руске Федерације”.

Државна дума и Савет федерације Русије обратили су се данас председнику Медведеву са захтевом да призна Јужну Осетију и Абхазију. Иако то није прво обраћање председнику са сличним захтевом, оно је досад најодлучније. Када је то последњи пут урађено формулација је била да председник треба „да размисли о оправданости признавања”, док се данас јасно каже да „треба да призна”. Није неважно да су на обе седнице присуствовали сви депутати и да су одлуке биле једногласне. Мада одлука парламента има само саветодавни карактер по руском Уставу, треба имати у виду да је руски председник још 14. августа рекао Багапшу и Кокојтију, председницима непризнатих република, да ће Русија подржати сваку одлуку Јужне Осетије и Абхазије и да ће бити гарант те одлуке у свету. Зато се може сматрати да је процес признавања непризнатих република почео.

Засад нема званичних изјава да ће било ко у свету следити пример Русије, али је врло вероватно да Руска Федерација ипак неће остати усамљена. Исто као што су се одређене државе односиле према независности Косова полазећи од својих интереса – па чак ни Грузија није признала нову државу, тако ће се и сада наћи они који имају разлога да поздраве евентуалну одлуку Кремља. Ту су у првом реду оне земље које су већ подржале Русију након догађаја у Јужној Осетији као што су Куба, Венецуела, Сирија, део Заједнице Независних Држава...

Ипак, много ће гласнији бити они други који су се надали да ће се најновија Сакашвилијева авантура завршити слабљењем утицаја Русије на Кавказу и веровали да ће, независно од реакције Русије, Грузија бити победник. У Москви се верује да је логика била следећа – ако успе блицкриг, Грузија ће потчинити непокорне и без икаквих територијалних проблема стати у ред за пријем у НАТО. Ако се деси супротно, односно оно што се заправо десило, ако потисне грузијску војску, Русија ће бити фактички увучена у рат и као таква изгубити право да остане на тој територији као миротворац. На њено место ће доћи међународне снаге, чија ће улога бити да пацификују „побуњенике”.

На тај други сценарио су срачунати и поступци Сакашвилија након петодневног рата – иступање из ЗНД аутоматски значи да се одлуке Заједнице која је заправо својевремено дала мандат мировним снагама, више не односе на Грузију. Томе треба додати и категорично противљење Грузије да Русија остане на њеној територији, као и све чешће захтеве међународне заједнице да се у решавање проблема укључи и ОЕБС. Одатле до захтева да руски миротворци напусте Грузију није далеко. Управо је тај сценарио убрзао руску одлуку да крене у признавање непризнатих република. Кад се има у виду да је Русија много пута до сада изјављивала да ширење НАТО-а према њеним границама сматра опасним по своју безбедност, није тешко закључити да Москва не жели да њена војска напусти то подручје. Једини начин да остане на том простору је да је неко званично позове, а то може да уради само самостална држава...

Око 80 одсто руског јавно мњења, према најновијим испитивањима, сматра да Јужна Осетија не треба да остане у Грузији, док само четири одсто сматра да треба, уколико јој се да широка аутономија. Оних 80 одсто је подељено у мишљењу на пола-пола – једни сматрају да Јужна Осетија треба да остане независна држава, а други да је треба примити у састав Русије.

Уколико Медведев одлучи да призна републике које Грузија де факто никад није контролисала, па и ако Русију подржи одређени број других држава, то неће значити да те државе постају међународни субјекат. Оне ће, ипак, од тога имати велике користи, пре свега у области безбедности, али и економије. Русији је свесна да ће јој то донети погоршање имиџа на међународној сцени, али је јасно послала поруку да је на то спремна.

Односи са Европском унијом ће можда стагнирати – предвиђени преговори о новом Споразуму о партнерству и сарадњи могу бити одложени, а Москва ионако сматра да је Европа економски гигант који нема одговарајућу политичку снагу.

Може се десити и да идеја руског председника Медведева о изради новог споразума о европској безбедности буде заустављена пре него што је и разматрана, али Русија је и до сада стварну сарадњу имала само са Немачком, Француском и Италијом. И ту се, колико се сад види, ништа неће променити.

За Москву је постало белодано да је после рата у Јужној Осетији почела нова ера у међународним односима: мораће да се граде нови односи и нова правила понашања. А на каквим ће се темељима они градити зависи од многих фактора. Један од битних је и чињеница да у Америци траје предизборна кампања, што даје шансу да се после избора ситуација још једном размотри и све почне из почетка.

Љубинка Милинчић

Медведев: Русија спремна да прекине сарадњу са НАТО

среда, 27 август 2008 17:11
